

KÚRIA

Bfv.I.363/2014/6.szám

A Kúria Budapesten, a 2014. év június hó 24. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A csődbüntett és más bűncselekmény miatt folyamatban volt büntetőügyben a II. terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Kecskeméti Városi Bíróság 13.B.194/2012/10. számú, valamint a Kecskeméti Törvényszék 1.Bf.366/2012/3. számú ítéletét **II. rendű terheltre** vonatkozó részében hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Kecskeméti Városi Bíróság a 2012. június 13-án kihirdetett 13.B.194/2012/10. számú ítéletével a II. rendű terheltet bűnösnek mondta ki csődbüntettben [1978. IV. törvény 290. § (1) bekezdés a) pontja] mint bűnsegédet és közokirat-hamisítás büntettségében [1978. évi IV. törvény 274. § (1) bekezdés c) pont] mint társtettes, ezért halmazati büntetésül négy hónap, végrehajtásában két évi próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetésre ítélte, és előzetes mentesítésben részesítette. Emellett a bíróság a ... belterületi helyrajzi számú, természetben szám alatti ingatlanra vagyonelkobzást rendelt el, rendelkezett a bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

A másodfokon eljáró Kecskeméti Törvényszék a 2013. július 3-án jogerőre emelkedett 1.Bf.366/2012/3. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét a II. rendű terhelt tekintetében annyiban változtatta meg, hogy a terhelt előzetes mentesítésben részesítését mellőzte, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A jogerős ügydöntő határozat ellen II. rendű terhelt védője a Be. 416. § (1) bekezdés a), b) és c) pontjára alapított felülvizsgálati indítványt terjesztett elő.

Álláspontja szerint súlyos eljárási szabálysértés történt, amikor a

megismételt eljárásban a bíróság felolvasta **T1**, **T2** és **T3** tanúvallomásait, holott kihallgatásuk az alapeljárásban a Be. akkor hatályos 82. § (2) bekezdése és a 85. § (3) bekezdése szerinti előírásoknak nem felelt meg, ezért számos tanúvallomást ki kell rekeszteni a bizonyítékok köréből, és ez azt vonja maga után, hogy a tényállás megalapozatlanná válik és így az ítéletét a bíróság nem tudná megindokolni; ez pedig a Be. 373. § (1) bekezdés III. a) pontja értelmében feltétlen hatályon kívül helyezési és ezáltal felülvizsgálatot megalapozó ok.

Az indítványozó szerint emellett anyagi jogi szabályt sértettek az eljárt bíróságok a fizetéseképtelenség, az elkövetési magatartás, az eredmény és ezzel kapcsolatos okozati összefüggés, valamint a szándékosság értelmezése során.

Álláspontja szerint az elkövetéskor hatályos 1978. évi IV. törvény 290. §-ában meghatározott csődbűncselekmény védenca terhére nem volt megállapítható, mivel a bűncselekmény tényállása objektív büntethetőségi feltételként tartalmazza a felszámolás elrendelését, aminek előfeltétele a fizetéseképtelenség megállapítása.

Arra hivatkozva, hogy miután a ... Cipőipari Kft. felszámolását a bíróság 2006. szeptember 15-én rendelte el és a végzés 2006. október 16-án emelkedett jogerőre, megítélése szerint ezen időpontot megelőzően a Kft. nem lehetett fizetéseképtelen, így nem volt fizetéseképtelen a kölcsön közjegyzői okiratba foglalásakor, 2005. október 13-án sem, és ezen az sem változtat, hogy a Cstv. a fizetéseképtelenség megállapítására akkor is alapot ad, ha a lefolytatott végrehajtási eljárások eredménytelenek voltak, mivel 2005. október 13-án még folytak a végrehajtási eljárások, az ingatlan árverését éppen csak kitűzték, azaz a fizetéseképtelenség ezen az alapon sem volt megállapítható.

Kifejtette, hogy ugyan a bíróság az elrejtést, eltitkolást jelölte meg elkövetési magatartásként, azonban a II. rendű terhelt javára a végrehajtási jog, majd később a tulajdonjoga is bejegyzésre került a nyilvános és közhiteles ingatlan-nyilvántartásba, így fel sem merülhet, hogy az ingatlan jogi sorsa ne lett volna követhető a hitelezők számára; így sem az elrejtés, sem az eltitkolás megállapítása nem lehetett megalapozott és egy olyan magatartás, amely az adott vagyontárgyat nem teszi hozzáférhetetlenné a hitelezők számára, nem sérti és nem is veszélyezteti a hitelezők kielégítését.

Álláspontja szerint a csődbűncselekmény eredménye, azaz a hitelezői igény kielégítésének részben vagy egészben történő megghiúsítása és a terhelti magatartás között nem volt okozati összefüggés, mivel a ... Gázszolgáltató Rt., az ... Távközlési Zrt. és az APEH nem éltek a Vht. által felkínált lehetőségekkel, holott akkor, ha részt

vettek volna az árverésen, ők is megszerezhették volna az ingatlan tulajdonjogát, emellett II. rendű terhelt a közjegyzői okirat keltezésekor még nem tudhatta, hogy az első árverés nem lesz sikeres, mint ahogy a záradékoláskor sem tudhatta, hogy a második árverés sem lesz eredményes.

Hivatkozott arra is, hogy a ... Gázszolgáltató Rt. és az ... Távközlési Zrt. nem jelentett be hitelezői igényt a felszámolási eljárásban, így az ő igényük kielégítésére ex lege nem is lett volna lehetőség, még akkor sem, ha az ingatlan a felszámolási vagyon részét képezi, az APEH ... Regionális Igazgatósága pedig mindössze 125.000,- Ft igényt terjesztett elő, így követelése kielégítésének megghiúsulása a hitelezői igénybejelentés hiányára vezethető vissza.

Utalt arra is, hogy a hitelezői igények kielégítésére a felszámolási vagyon még akkor sem lett volna elegendő, ha az ingatlant 18.000.000 forintért lehetett volna értékesíteni.

Az indítvány szerint emellett az eljáró bíróságok helytelenül minősítették a megállapított bűncselekményeket, mivel akkor, ha II. rendű terhelt átadta a 10.000.000 forintot terhelt-társának, és az I. rendű terhelt azt kifizette a bosnyák férfinak, **II. rendű terhelt** nem követett el bűncselekményt, míg az I. rendű terhelt 10.000.000 forint vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelésért lenne felelősségre vonható, akkor pedig, ha védence átadta a 10.000.000 forintot az I. rendű terheltnek, az I. rendű terhelt azonban azt nem fizette ki a bosnyák férfinak, a **II. rendű terhelt** ugyancsak nem követett el bűncselekményt, míg az I. rendű terhelt sikkasztásért felelhetne.

A védő utalt arra is, hogy abban az esetben, ha **II. rendű terhelt** nem adta volna át a 10.000.000 forintot az I. rendű terheltnek, számos más tényállási elem teljesülése esetén a gazdasági vesztegetést követte volna el.

Vitatta az intellektuális közokirat-hamisítás megállapíthatóságát is, miután a bírói gyakorlat szerint a közjegyző által készített okirat nem a benne foglalt tények tartalmi valóságát bizonyítja, hanem kizárólag azt igazolja közhitelesen, hogy a fél a közjegyző előtt megjelent, és azt a nyilatkozatot tette, amelyet a közjegyző az okiratba foglalt; így álláspontja szerint az eljárás tárgyát képező közjegyzői okirat is csak azt bizonyította, hogy az adott napon, az adott személyek megjelentek a közjegyző előtt, és ott az okiratban foglalt nyilatkozatot tették meg, valamint megtörtént a pénzáadás, valamint nem valósíthatott meg közokirat-hamisítást a terheltnek a közjegyző által rögzített azon nyilatkozata sem, hogy a földhivatal által kiállított tulajdonlap-másolat szerint a ... sz. alatti ingatlan a tulajdonában áll, annak ellenére, hogy ekkor

már nem volt a terhelt tulajdonában, mivel azt korábban eladta, és a vevő tulajdonjogát a földhivatal bejegyezte.

A kifejtettekre figyelemmel elsődlegesen arra tett indítványt, hogy a Kúria a megtámadott határozatokat a Be. 373. § (1) bekezdés III. a) pontja és a 428. § (2) bekezdése alapján helyezze hatályon kívül és az elsőfokú bíróságot utasítsa új eljárásra, másodlagosan pedig arra, hogy a Kúria a megtámadott ítéleteket változtassa meg, és hozzon a törvénynek megfelelő határozatot, abban a **II. rendű terheltet** az ellene emelt vádak alól mentse fel, valamint mellőzze a vagyonekbezárást, illetve akkor, ha a csődbüntett alóli felmentésre nem lát lehetőséget, a Be. 427. § (1) bekezdés b) pontja alapján enyhítse a kiszabott büntetést, mivel halmazati büntetés kiszabásának ebben az esetben sincs helye.

A Legfőbb Ügyészség a felülvizsgálati indítványt részben a törvényben kizártnak, részben alaptalannak találta.

Álláspontja szerint a tanú kihallgatása során történő figyelmeztetésekre vonatkozó eljárási rendelkezések megsértése nem feltétlen hatályon kívül helyezési ok, hanem relatív hatályú eljárási szabálysértés, ezért emiatt a Be. 416. §-ának (1) bekezdés c) pontjára alapozott felülvizsgálatnak nincs helye, a felülvizsgálati indítványnak a kft. vagyoni helyzetére vonatkozó terhelti tudattartalommal kapcsolatos érvei pedig az irányadó tényállással ellentétesek, így az indítvány e részében is a törvényben kizárt.

Kifejtette, hogy az 1978. évi IV. törvény 290. §-ának (1) bekezdésébe ütköző ún. fedezetelvonó csődbüntett a felszámolás elrendelése előtt és azt követően is elkövethető, és csupán a büntethetőség és nem a fizetéseképtelenség megállapíthatóságának feltétele a felszámolási eljárás megindítása; ugyanakkor az adóvégrehajtási eljárás közel két éven keresztül eredménytelen maradt, így 2005 októberében, a valótlan tartalmú kölcsönszerződés közjegyzői okiratba foglalásakor a ... Cipőipari Kft. már fizetéseképtelen volt.

Utalt arra is, hogy az ún. fedezetelvonó csődbüntett akkor is megvalósul, ha a gazdálkodó szervezet hitelezők kielégítése elől kimentett vagyonának jogi sorsa a közhitelű nyilvántartásból pontosan nyomon követhető.

Miután az irányadó tényállás szerint a két terheltnek a kölcsönszerződés megkötésére valós szándéka nem volt, és a kölcsön összege ténylegesen nem került az I. rendű terhelt rendelkezése alá, álláspontja szerint helytálló a következtetés, miszerint a terheltek célja az volt, hogy az ingatlan, mint a követelések fedezetéül szolgáló egyetlen vagyontárgy a cég tulajdonából

kikerüljön és így azt a hitelezők elől, mint kielégítési alapot elvonják. Azonban megítélése szerint a bűncselekmény elkövetési magatartása színlelt ügylet kötése volt, ezért a **II. rendű terhelt** által elkövetett gazdasági bűncselekmény helyesen az elkövetéskor hatályos 1978. évi IV. törvény 290. §-a (1) bekezdésének b) pontja szerint minősül.

Helytállónak tartotta azt is, hogy az eljáró bíróságok a **II. rendű terhelt** bűnösségét az 1978. évi IV. törvény 274. §-a (1) bekezdésének c) pontjába ütköző közokirat-hamisítás bűntettében is megállapították, mivel a terhelt közreműködött abban, hogy előbb a végrehajtási joga, majd rövid időn belül, azzal szoros összefüggésben a tulajdonjoga keletkezésére vonatkozóan valótlan adatot foglaljanak az ingatlan-nyilvántartásba, mint közhitelű nyilvántartásba, azzal azonban, hogy a terhelt okirat-hamisítási cselekményei helyesen folytatólagosan elkövetett közokirat-hamisítás bűntettének minősülnek.

Mindezek alapján arra tett indítványt, hogy a Kúria a felülvizsgálati indítványnak ne adjon helyt, és a megtámadott határozatokat hatályában tartsa fenn (BF.490/2014/1).

II. rendű terhelt védője írásbeli észrevételében megismételte azon álláspontját, amely szerint a nem szabályszerűen figyelmeztetett tanúk vallomásait a bizonyítékok köréből ki kell rekeszteni, vallomásaikra tényállás nem alapítható, így a jogerős ítélet tényállása, és az abból levont jogi következtetés megalapozatlan. További észrevétele szerint a vádirat a végrehajtási jog bejegyzését nem tartalmazta, így az intellektuális közokirat-hamisítás megvalósulását csak a vádhoz kötöttség sérelmével lehetett volna megállapítani, ebből következően a folytatólagos elkövetés sem vethető fel.

.-.-.-.

A Kúria a Be. 423. § (4) bekezdésében írtakra figyelemmel a határozatokat a felülvizsgálati indítványban meghatározott okok alapján vizsgálta felül, emellett figyelemmel volt az ugyanezen törvényhely (5) bekezdése alapján a 416. § (1) bekezdés c) pontjában felsorolt és az az indítványban nem hivatkozott - feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező - esetleges egyéb eljárási szabálysértésekre is.

A Be. 416. § (1) bekezdés - indítványozó által felhívott - a) pontja szerint felülvizsgálati ok, ha a terhelt bűnösségének megállapítására büntető anyagi jogi szabály megsértésével került sor, míg a b) pont alapján felülvizsgálatnak akkor van helye, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése vagy a büntető anyagi jog más szabályának megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki vagy

törvénytörő intézkedést alkalmaztak.

A törvényhely ugyancsak felhívott c) pontja akkor teszi lehetővé a felülvizsgálatot, ha az eljáró bíróság ügydöntő határozatát a Be. 373. § (1) bekezdés I. b) vagy c) pontjában, illetve a II-IV. pontjának valamelyikében meghatározott eljárási szabálysértéssel hozta meg.

A Be. 423. § (1) bekezdése szerint azonban a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, és az a felülvizsgálati indítványban nem is támadható.

Az irányadó tényállás szerint a II. rendű terhelt a ... Cipőipari Kft. vagyoni helyzetével, tartozásaival tisztában volt, tudomása volt arról is, hogy az adóhatósági eljárás során 2004. évben már több sikertelen árverés is történt az ingatlannal kapcsolatban. Miután a felülvizsgálati indítványnak a kft. vagyoni helyzetével kapcsolatos terhelti tudattartalmával kapcsolatos érvei az irányadó tényállással ellentétesek, e részében az indítvány az irányadó tényállást támadta, így a törvényben kizárt, ezért azzal a Kúria érdemben nem is foglalkozott.

A Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja tételesen felsorolja azokat az eljárási szabályokat, amelyek megsértése miatt felülvizsgálatnak van helye; ezeknek a köre nem bővíthető.

A Be. indítványozó által hivatkozott 82. § (2) bekezdésében, valamint a 85. § (3) bekezdésben írt szabályok nem tartoznak ebbe a körbe; esetleges megsértésük nem minősül olyan eljárási szabálysértésnek, ami a felülvizsgálatot lehetővé tenné.

Mindamellet a tanút a kihallgatása elején a vallomástétel alóli mentességi okok közül csak arra kell figyelmeztetni, amelynek indokoltsága felmerül.

Ráadásul az adott ügyben - ellentétben a felülvizsgálati indítványban írtakkal - a tárgyalási jegyzőkönyvekből megállapíthatóan a tanúk figyelmeztetése és kioktatása maradéktalanul megtörtént a kifogásolt esetekben is, mégpedig az eljárási törvényben írtak szerint, így amellet, hogy erre az eljárási szabálysértésre alapozott felülvizsgálat a törvényben kizárt, a hivatkozás egyszersmind alaptalan is.

A Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjára figyelemmel a 373. § (1) bekezdés III. a) pontja szerint feltétlen eljárási szabálysértés, ha a bíróság indokolási kötelezettségének olyan mértékben nem tett eleget, hogy emiatt az ítélet alkalmatlan a felülbírálatra.

Az indokolási köteleesség felülvizsgálati eljárásra okot adó

megsértése azonban nem állapítható meg, ha az ügydöntő határozatokból kitűnik az eljáró bíróságoknak a tényállás megállapításával összefüggő tényfeltáró és értékelő tevékenysége, továbbá az, hogy az érdemi döntésben kifejeződő jogi álláspontjukat - a bűnösséggel, a minősítéssel és a jogkövetkezményekkel kapcsolatban - mire alapozták.

Az ügydöntő határozat indokolásának kötelező tartalmi elemeit a Be. 258. § (3) bekezdése tartalmazza. Ennek keretében - a d) pontra figyelemmel - a bíróságnak a bizonyítékokat számba kell vennie, és értékelni kell. A bíróságnak be kell számolnia arról, hogy az egyes bizonyítékok közül melyeket fogadott el, és milyen okból, másokat miért vetett el, az egyes bizonyítékoknak milyen bizonyító erőt tulajdonított, majd a bizonyítékokat egymással is össze kell vetnie, számot adva, hogy a tényállást milyen bizonyítékokra alapította.

Ezen törvényi előírásokat az első fokon eljáró bíróság maradéktalanul betartotta, kimerítően és a logika szabályainak megfelelően értékelte a bizonyítékokat, és kellően megindokolta jogi álláspontját is.

Ráadásul az indítványozó csak a tanúk kioktatásának általa törvénysértőnek tartott módjával összefüggésben utalt az indokolási kötelezettség elmulasztására. Miután azonban a bizonyítékok törvényességét vitatva lényegében a tényállás megalapozottságát, azaz az irányadó tényállást támadta, az indítvány ezen érvei alapján a felülvizsgálat ugyancsak a törvényben kizárt.

A Kúria a Be. 373. § (1) bekezdésének I. b) és c) pontjában, valamint II-IV. pontjának valamelyikében meghatározott egyéb eljárási szabálysértést nem észlelt sem az első-, sem a másodfokú bíróság eljárásában.

Az 1978. évi IV. törvény - a vád tárgyává tett cselekmények elkövetési idején hatályos - 290. § (1) bekezdése szerint csődbüntettet követett el, aki a gazdasági tevékenysége körében bekövetkezett fizetésképtelensége esetén

a) a tartozása fedezetéül szolgáló vagyont elrejtette, eltitkolta, megrongálta, megsemmisítette vagy használhatatlanná tette,

b) színlelt ügyletet kötött, vagy kétes követelést ismert el, és ezzel a hitelezői kielégítését részben vagy egészben megghiúsította.

Az indítványozó azon álláspontja, amely szerint a fizetésképtelenség a felszámolási eljárás jogerős elrendelésével következik csak be, ellentmond a keretjogszabályt kitöltő jogi normának, a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról 1991. évi

XLIX. törvény (Csódtv.) 22. § (1) bekezdésében foglaltaknak is, amely szerint felszámolás elrendelésére az adós fizetéseképtelensége esetén kerül sor.

A törvényi tényállás szerinti fizetéseképtelenség szükségszerűen a két idézett pontban meghatározott magatartások előtt következik be, és olyan ténykérdés, amit a büntetőügyben eljáró bíróságnak kell megállapítania.

Emellett a büntetőjogi felelősséget - ellentétben a felülvizsgálati indítványban írtakkal - önmagában nem a fizetéseképtelenség, hanem az annak bekövetkezése esetén megvalósított, a büntető törvénykönyvben leírt magatartások tanúsítása alapozza meg.

Ahogy arra a Legfőbb Ügyészség is helytállóan utalt, az elkövetéskor hatályos 1978. évi IV. törvény 290. § (1) bekezdés b) pontja szerinti, ún. fedezetelvonó csődbüntett a felszámolás elrendelése előtt és azt követően is elkövethető volt.

A Csódtv. - bűncselekmény elkövetésekor hatályos - 27. §-a (2) bekezdésének a)-c) pontja szerint a bíróság az adós fizetéseképtelenségét akkor állapította meg, ha az adós a nem vitatott vagy elismert tartozását az esedékességet követő 60 napon belül sem egyenlítette ki, vagy a vele szemben lefolytatott végrehajtás eredménytelen volt, illetve a fizetési kötelezettségét a csődeljárásban kötött egyezség ellenére nem teljesítette.

Az irányadó tényállás szerint az APEH a 24.796.376 forint adókövetelése behajtására 2003 évtől kezdve 2005 júliusáig adóvégrehajtást foganatosított a ... Cipőipari Kft. ellen, és több alkalommal tűzött ki árverést az adós tulajdonában álló ... ingatlanra, amely azonban minden esetben meghiúsult; az adóvégrehajtási eljárás során kitűzött árverések sikertelenségéről a II. rendű terheltnek is tudomása volt.

A Csódtv. 27. §-a (2) bekezdésének b) pontjában írt végrehajtás alatt pedig nem kizárólag a bírósági végrehajtás értendő; az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény szerinti adóvégrehajtási eljárás is idetartozik, amely az adott ügyben közel két éven keresztül eredménytelen maradt.

Ebből következően 2005 októberében, a valótlan tartalmú kölcsönszerződés közjegyzői okiratba foglalásakor a ... Cipőipari Kft. már fizetéseképtelen volt.

Az irányadó tényállás szerint a II. rendű terhelt cselekvősege nem csupán a közjegyző előtt tett valótlan tartalmú nyilatkozatra korlátozódott, ugyanis a közjegyzői okirat végrehajtási záradékkal történő ellátását kérte a Kalocsai Városi Bíróságtól 2005. október

24. napján, majd végrehajtást kérőként lépett fel, javára a végrehajtási jogot be is jegyezték, majd az ingatlanra kitűzött második sikertelen árverés után az ingatlan átvételére vonatkozó igényét bejelentette, és azt 2006. január 5-én - készpénz fizetése nélkül, beszámítással - átvette, ezt követően pedig a tulajdonjogát az ingatlan-nyilvántartásba 2006. február 7-én bejegyeztette.

A terhelte a közjegyzői okiratba foglalt, valótlan kölcsönszerződéssel teremtette meg az alapját annak, hogy végrehajtási eljárást kezdeményezhessen a ... Cipőipari Kft. ellen, és ennek révén az ingatlan tulajdonjogát megszerezze; az utolsó részcsелеkményt akkor fejtette ki, amikor a végrehajtás során a két árverési kísérlet is eredménytelenül zárult.

A csődbüntettnek az 1978. évi IV. törvény - már idézett - 290. §-ának (1) bekezdés b) pontjában foglalt egyik elkövetési magatartása a színlelt ügylet kötése; ezt valósítja meg az az elkövető is, aki a színlelt ügylettel a hitelező kielégítési alapjául szolgáló vagyontárgy tulajdonjogának változását éppen a hitelező, mint a színlelt szerződésen kívülálló harmadik személynek kívánja bizonyítani.

Valóságos és érvényes szerződési akarat hiányában az ilyen szerződés semmis.

A semmisséget a büntető ügyekben eljáró hatóságok önállóan bírálják el. Jelen esetben is erről van szó: a két terheltnak a kölcsönszerződés megkötésére valós szándéka nem volt, a 10.000.000 forint ténylegesen nem került az I. rendű terhelte rendelkezése alá, a pénz átadása csak színleg történt meg; a terheltek célja az volt, hogy az ingatlan, mint a követelések fedezetéül szolgáló egyetlen vagyontárgy a cég tulajdonából kikerüljön, így azt a hitelezők elől, mint kielégítési alapot elvonják.

Így - ellentétben a felülvizsgálati indítványban írtakkal és egyezően a Legfőbb Ügyészség álláspontjával - a fedezetelvonó csődbüntett annak ellenére, hogy a gazdálkodó szervezet hitelezők kielégítése elől kimentett vagyonának jogi sorsa a közhitelű nyilvántartásból pontosan nyomon követhető volt, megvalósult.

Miután a bejelentett hitelezői igények kielégítésére semmilyen vagyon nem állt a felszámolási eljárásban rendelkezésre, így a terhelte bűnösségének megállapításánál az nem is bírt jelentőséggel, hogy nem jelentett be a felszámolási eljárás során minden hitelező hitelezői igényt.

Emellett azonban nyilvánvalóan nem is volt helytálló a felülvizsgálati indítványnak az a hivatkozása, hogy a ... Gázszolgáltató Zrt. végrehajtást kérőnek a ... Cipőipari Kft.-vel

szemben támasztott követelését a felszámolási eljárásban nem érvényesítették. E cég jogutódja ugyanis az ... Zrt., amely az irányadó tényállás szerint a felszámolási eljárásban 325.497 forint hitelezői igényt jelentett be.

A tényállás szerint az APEH-en és az ... Zrt.-n kívül még hat olyan hitelező terjesztett elő követelést a felszámolási eljárásban, akik ugyan a felszámolási eljárást megelőző végrehajtási eljárásban végrehajtást kérőként nem léptek fel, de e hitelezők követelésének kielégítését a terheltek éppúgy megghiúsították, mint az adóhatóság, illetve a gázszolgáltató társaság követelését.

Ezért a felülvizsgálati indítványnak az a hivatkozása, hogy az ... Távközlési Rt. végrehajtást kérő a felszámolási eljárásban nem jelentette be a hitelezői követelését, a bűnösség megállapítása kérdésében ugyancsak nem bír jelentőséggel.

Emellett a törvényi tényállás szerint a bűncselekmény megvalósul akkor is, ha az adósnak csak részbeni kielégítésre alkalmas vagyona van, azonban azt is elvonja csalárd módon a hitelezői kielégítés elől.

A II. rendű terhelt által elkövetett gazdasági bűncselekmény azonban - amelynek helyes megnevezése csődbüntett - helyesen az 1978. évi IV. törvény elkövetéskor hatályos 290. §-a (1) bekezdésének b) pontja szerint minősül.

A felülvizsgálati indítvány kétségtelenül helytállóan hivatkozott arra, hogy a vád tárgyává tett, a közjegyző által hitelesített okiratoknak a bizonyító ereje nem terjed ki a közokiratban rögzített adatok, nyilatkozatok, megállapítások, intézkedések tartalmi valódiságának az igazolására.

A következetes bírói gyakorlat szerint azonban a tényállás részét képezik azok a tények is, amelyeket a bíróság helytelen ítéletszerkesztés folytán nem az ítélet tényállásában, hanem annak más részében rögzít.

Ezért a Kúria a tényálláshoz tartozónak tekintette azt a tényt is, amely szerint az I. rendű terhelt ténylegesen nem kapott kölcsön II. rendű terhelttől 10.000.000 forintot (első fokú ítélet 9. oldal 4. bekezdés).

Így az irányadó tényállás szerint a terheltek egymással valótlán tartalmú kölcsönszerződést kötöttek, és bár a tényállás nem zárja ki azt, hogy a közjegyző előtt valóban történt pénzátadás, azonban azt tartalmazza, hogy a jogügylet valójában nem jött létre, és ténylegesen nem került ez a pénzösszeg I. rendű terhelt rendelkezése alá.

Erre figyelemmel a közjegyzői okiratnak a pénz átszámolásának és átvételének tényét rögzítő része kapcsán valóban nem állapítható meg, hogy ez abba mint valótlan adat került.

Az irányadó tényállás szerint ugyanakkor **II. rendű terhelt** a valótlan tartalmú kölcsönszerződést rögzítő közjegyzői okirat végrehajtási záradékkal történő ellátását kérte a bíróságtól, ezt követően pedig végrehajtási eljárást indított a kft. ellen.

A közjegyzői okiratba foglalt valótlan tartalmú kölcsönszerződés értelemszerűen nem keletkeztethetett valós végrehajtási jogot, hiszen a terheltnek a ... Cipőipari Kft.-vel szemben ténylegesen nem volt követelése, így a végrehajtási eljárásban jogszerűen nem is léphetett volna fel végrehajtást kérőként.

Miután a cég ... ingatlanára a terhelt javára a végrehajtási jogot az ingatlan-nyilvántartásba be is jegyezték, a közhiteles nyilvántartásba mint közokiratba valótlan adat került.

Ezt követően a végrehajtási eljárás után a terhelt a tulajdonjogát is bejegyeztette az ingatlan-nyilvántartásba.

II. rendű terhelt tehát közreműködött abban, hogy előbb a végrehajtási jogára, majd rövid időn belül a tulajdonjogára vonatkozóan is valótlan adat kerüljön az ingatlan-nyilvántartásba, mint közokiratnak minősülő közhitelű nyilvántartásba.

Ennek megfelelően mind a csődbüntetésben, mind a közokirat-hamisítás büntetésében helytállóan állapították meg a bíróságok a terhelt bűnösségét és mind a gazdasági, mind a közbizalom elleni bűncselekmény minősítése törvényes; így a felülvizsgálati indítványnak a terhelt bűnösségét és a terhére megállapított cselekmények minősítését, valamint a halmazati büntetés kiszabását sérelmező - a Be. 416. § (1) bekezdés a) és b) pontjára alapított - része sem foghatott helyt.

Ahogy arra a Legfőbb Ügyészség is utalt, a fentiek alapján a **II. rendű terhelt** által az 1978. évi IV. törvény 274. §-a (1) bekezdésének c) pontjába ütköző közokirat-hamisítás büntettét folytatólagosan követte el.

A védőnek a Legfőbb Ügyészség ezzel kapcsolatos álláspontjára tett észrevétele - amely szerint a vádirat a végrehajtási jog bejegyzését nem tartalmazta, így emiatt az intellektuális közokirat-hamisítás megvalósulását és ebből következően a folytatólagos elkövetést csak a vádhoz kötöttség sérelmével lehetett volna megállapítani - annyiban nem helytálló, hogy a bíróság a végrehajtási jog bejegyzésével kapcsolatos tény

megállapításával nem terjeszkedett túl a vádon, miután az a tettazonosság körébe tartozik.

A folytatólagos elkövetésnek azonban csak a büntetés kiszabása körében súlyosítóként, és nem büntetési tételkereteket növelő körülményként lett volna jelentősége.

A Be. 416. § (1) bekezdés b) pontja szerint a törvénysértő minősítés felülvizsgálatára csak akkor kerülhet sor, ha az törvénysértő büntetést eredményezett; ez a körülmény azonban az egyébként törvényes nemből és törvényes keretek között kiszabott büntetést nem érintette.

Emellett a terhelt terhére bejelentett felülvizsgálati indítvány hiányában a Kúria e kérdéssel érdemben nem is foglalkozhatott.

A Kúria mindezekre figyelemmel a II. rendű terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványát elbírálván – a Be. 424. §-ának (1) bekezdés szerinti tanácsüléssel eljárva – a megtámadott határozatokat e terheltre vonatkozó részükben a Be. 426 §-a alapján hatályában fenntartotta.

A végzés elleni fellebbezést a Be. 3. §-ának (4) bekezdése, a felülvizsgálatot a Be. 416. §-ának (4) bekezdés b) pontja kizárja. A felülvizsgálati indítvány ismételt benyújtásával kapcsolatos tájékoztatás a Be. 418. §-ának (3) bekezdésén alapul azzal, hogy ez esetben a Kúria az indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát is mellőzheti a Be. 421. § (3) bekezdésére figyelemmel.

Budapest, 2014. június 24.

Dr. Mészár Róza s.k. a tanács elnöke, Dr. Vaskuti András s.k.
előadó bíró, Dr. Csák Zsolt s.k. bíró

A kiadmány hitelével:
TóthLné
bírószáki tisztviselő